

godt til. Nu læ'r det ene beplantede Areal for det andet, og nu gaar Væksten meget hurtigere frem, end den Gang de begyndte. Varde har i de 50 Aar, der er gaaet, siden Plantningen begyndte, ydet 82,000 Kr. til Plantningen. Plantagen administreres ualmindelig billigt, idet Lønnen er omtrent 500 Kr. med Tjenestebolig, hvortil der hører 10 Tdr. Land Tjenestejord. Det Udvalg af Byraadet, som har med Sagen at gøre, har selvfølgelig ikke faaet noget. Man kan spørge: Børes der ikke noget Tilsyn fra Statens Side med Plantningen, til hvilken den dog yder et ret betydeligt Tilskud? Hertil svarer jeg: Jo, Staten fører Tilsyn dermed. I mange Aar har Skovriden Fabricius fra Palsgaard Skovdistrikt ført Tilsyn. Han har nu faaet sin Afsked, og hvem der herefter skal føre Tilsynet, ved jeg ikke.

Endnu en Gang skal jeg minde om, at Varde Bys Indbyggere har været Foregangsfolk, og det har sat mangt et Spor. Thi da man saa, at der kunde vokse noget i Sandet der Syd for Varde, tog man fat mange andre Steder og begyndte at plante. Naar nu Andragendet kommer til Finansudvalget og Ministeriet, haaber og tror jeg, at det skal lykkes at bevare fremdeles det Tilskud, der gives til denne smukke Plantage. Naar vi undtager lidt Tilskud til den tekniske Skole, og hvad der ellers falder til alle Købstæder, faar Varde ikke noget af Staten, Byen klarer sig selv. Staten ofrer betydelige Beløb paa Nabobyerne. Vi giver — og jeg er vis paa med god Villie — Tilskud til Ribe, den minderige By, for at bevare dens Domkirke og de gamle Huse dernede. De staa som Minder fra Middelalderens Dage, som vi sætter Pris paa og ikke vil undvære. Den bevarede Arkitektur er saa ejendommelig og smuk, at det vilde være Vandalisme ikke at vedligeholde den, men det har kostet mange Penge. For nylig har vi gjort noget ogsaa for Jordejendommene ved Ribe, og ogsaa det har vi gjort med god Villie. Den anden Naboby og den nærmeste, nemlig Esbjerg, faar ogsaa en Skilling en Gang imellem af Staten. Jeg nævner kun dette, fordi jeg synes, at ogsaa dette kunde være en Spore til at lade Varde beholde det lille Tilskud. Byens Befolkning sætter megen Pris paa det, de synes, de fortjener det, fordi deres Forfædre har sat Plantningen i Gang paa en Tid, da ingen andre tænkte paa saadant noget, og fordi den er lykkedes saa godt, og

endelig fordi de i øvrigt ikke plager Staten med at søge Tilskud.

Jeg skal til Slutning omtale en Sag, det ærede Medlem fra Veringe (Jensen-Sønderup) forleden Dag omtalte, idet jeg kan slutte mig helt til hans Udtalelser om den Sag. Det drejer sig om Forholdene paa Slotsholmen. Da vi i 1908 vedtog at bygge Rigsarkivet, var der megen Strid om, hvor det skulde ligge, om man skulde ombygge Frederik den Tredies gamle Biblioteksbygning, eller man skulde lægge Arkivet et andet Sted. Først vilde man have Biblioteksbygningen gennembrudt og udstyret med to Pavilloner, forbundne med en Overbygning, men det satte Rigsarkivaren sig absolut imod. Det havde været kønner end det, der nu er kommet, det er sikkert nok. Man vilde da have kunnet fra Rigsdagsfløjen se ud over hele Christian IV's gamle Plads. Der er begaaet en stor Fejl, den Gang man byggede det nye kongelige Bibliotek, for det spærrer for Udsigten ud over Vand og Land. Hvis Biblioteket ikke var blevet lagt paa dette Sted, vilde man fra Christiansborg, som vi nu er i Færd med at genopbygge, altsaa midt inde fra Byens Hjerne, om jeg saa maa sige, fra Kongens og Folkets Hus, have kunnet se ud over baade Vand og Land, Kalvebodstrand, og Amager. Der blev imidlertid Flertal for at bygge, saaledes som sket er.

Man vilde dog gerne have noget ud af Pladsen mellem de 4 Bygninger, hvoraf de 3 har saa stor historisk Værdi, nemlig Christian IV's interessante Provianthus, Vaabenhuset og ikke at forglemme Frederik III's Biblioteksbygning, der var saa ejendommelig og i visse Henseender saa smuk. Denne Bygning egnede sig ikke til Opbevaring af Rigsarkivalierne, der var anbragte i den Del af Bygningen, som stødte op til Ministerialbygningen, den var altfor brandfarlig, og Forholdene var i det hele saa daarlige dernede, at man ikke engang kunde rense op paa de forskellige Lofter, hvor Rigsarkivalierne opbevaredes. Man var nødt til at lade Støvet ligge der, og der laa tommetykt Støv, da Udvalget besaa Bygningen. Lysforholdene var ogsaa daarlige. Rigsarkivaren holdt bestemt paa, at Rigsarkivet skulde staa i Forbindelse med Ministerialbygningen, fordi der var saa livlig en Trafik dem imellem, og han vilde endog have et lille Spor ind i Arkivet, hvorpaa man kunde lægge Arkivalierne og lade dem